



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Lenkou Dolejšovou v právní věci žalobce: **Telefónica Czech Republic a.s.**, IČ: 60193336, Za Brumlovkou 266/2, 140 22 Praha 4 - Michle, zastoupen: Dr. Josef Černohlávek, advokát, Jungmannova 31, 110 00 Praha 1 proti žalovanému: **TELECONSULT-INTERNATIONAL, spol. s r.o.**, IČ: 48592013, Jánský vršek 6, 118 00 Praha 1, zastoupen: Mgr. Jana Hrdličková, advokátka, Muchova 9/223, 160 00 Praha 6, o **vzájemném návrhu žalovaného,**

**t a k t o:**

- I. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému úrok z prodlení ve výši 0,01 % denně z částky 1.219.867,20 Kč od 1.8.1998 do 3.3.2011, úrok z prodlení ve výši 0,01 % denně z částky 660.457,50 Kč od 1.8.1998 do 3.3.2011 a úrok z prodlení ve výši 3,65 % ročně z částky 29.696,60 Kč od 1.7.1999 do 3.3.2011, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba se zamítá co do nároku žalovaného na úrok z prodlení ve výši 0,09 % denně z částky 1.219.867,20 Kč od 1.8.1998 do zaplacení a ze zbývající částky 655.182,90 Kč od 4.3.2011 do zaplacení a dále co do nároku žalovaného na úrok z prodlení ve výši 0,09 % denně z částky 660.457,50 Kč od 1.8.1998 do zaplacení a na úrok z prodlení ve výši 8.35 % ročně z částky 29.696,60 Kč od 1.7.1999 do zaplacení.
- III. Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 245.710,-- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.
- IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 26.220,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobce.

## O d ů v o d n ě n í:

Žalovaný se domáhal na žalobci vzájemným návrhem zaplacení 1.219.867,20 Kč s příslušenstvím ve výši 26 % ročně od 1.8.1998 do zaplacení, 660.457,50 Kč s příslušenstvím ve výši 23 % ročně od 1.9.1998 do zaplacení a 29.696,60 Kč s příslušenstvím ve výši 12 % ročně od 1.8.1999 do zaplacení. Rozsudkem č.j. 4 Cm 129/2007-258 ze dne 20. března 2009 soud žalobě vyhověl v plném rozsahu. Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Vrchní soud v Praze rozsudkem č.j. 3 Cmo 99/2010-343 ze dne 17. ledna 2011 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně co do nároku žalovaného na zaplacení 1.219.867,20 Kč, 660.457,50 Kč a 29.696,60 Kč. Co do nároku na příslušenství a co do výroku o náhradě nákladů řízení rozsudek soudu prvního stupně zrušil. Nezpochybnil nárok žalovaného na úrok z prodlení, uložil soudu prvního stupně posoudit nárok žalovaného na příslušenství nikoli dle nařízení vlády č. 142/1994 Sb., jak nesprávně učinil soud prvního stupně, ale podle ust. § 369 a 502 obch. zák. (úrok z prodlení požadoval žalovaný za období od roku 1998 a 1999), tedy o 1 % vyšší, než činí úroková sazba určená obdobně podle ust. § 502 obch. zák., tedy obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla dlužníka. Uložil soudu prvního stupně zjistit, jaké jsou shora uvedené úroky za úvěry v době uzavření obou smluv a rozhodnout znovu o příslušenství, stejně jako o nákladech odvolacího řízení.

Žalovaný v dalším řízení před soudem prvního stupně uvedl, že ve smlouvě č. 12/96 byl sjednán úrok ve výši 0,1 % denně, tedy 36 % ročně. Dodatkem č. 4/98 ze dne 16.1.1998 byl úrok sjednán ve výši 0,01 % denně, tedy 10 x nižší. Žalovaný má za to, že toto snížení je projevem monopolistického chování žalobce a porušování hospodářské soutěže. Proto ve vzájemném návrhu uváděl, že požaduje příslušenství alespoň ve výši určené dle Nařízení vlády č. 142/1994 Sb. Poukazuje na to, že žalobce se v průběhu řízení k žalovaným požadovanému příslušenství nijak nevyjádřil, učinil tak až v odvolání. Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky 29 Odo 1214/2005, kde soud uzavřel, že ust. § 502 odst. 1 věty první a druhé ve vazbě na § 369 odst. 1 obch. zák. neposkytuje dostatečný podklad pro rozhodnutí o tom, jakým způsobem určit výši zákonného úroku z prodlení. Po novele tohoto ustanovení v roce 2000 byla sjednocena výše úroků v oblasti obchodních vztahů s výší úroků pro závazky občanskoprávní, a řeší se tak podle předpisů práva občanského. Z toho také žalovaný při návrhu na výši příslušenství vycházel. Dále podání žalovaný namítl, že ujednání bodu 7. dodatku č. 4/98 ke smlouvě č. 12/96 je neplatné a navrhl, aby bylo žalobci uloženo zaplatit žalovanému smluvně sjednané příslušenství, tedy z částky 1.219.867,20 Kč ve výši 36,5 % ročně od 1.8.1998 do zaplacení, z částky 660.457,50 Kč ve výši 36 % ročně od 31.8.1998 do zaplacení, a z částky 29.696,60 Kč pak dle Nařízení vlády č. 142/1994 Sb. ve výši 12 % ročně od 1.7.1999 do zaplacení, a pro případ, že by soud dospěl k závěru, že tento návrh není zcela prokazatelně po právu, aby přiznal příslušenství z částky 660.457,50 Kč ve výši 26 % ročně, jak učinil již v rozsudku 4 Cm 129/2007-258.

Doplnil, že písařskou chybou v petitu jeho návrhu ze dne 3.1.2008 u faktury č. 98018 (za měsíc červen 1998) došlo k chybě ve dni splatnosti, správně má být uvedeno: 30.8.1998, namísto nesprávného 31.8.1998, tedy prvním dnem prodlení je 31.8.1998.

V dalším podání žalovaný zopakoval předcházející argumentaci a odkázal na informace získané u své banky UniCredit Bank, která mu sdělila výši úroků z úvěrů v době od 1.5.1998 do 1.9.1998 - konkrétně na měsíc květen: 19,65 % p.a., což by s 1 % úrokem z prodlení dle ust. § 369 obch. zák. činilo 20,65 % p.a. Přitom se jedná o přibližnou výši úroků, která mohla být dle uvážení banky vyšší. Vzhledem k tomu, že mu žalobce uhradil dne 3.3.2011 z přisouzené částky 564.684,30 Kč a navrhl změnu žaloby tak, aby bylo žalobci uloženo zaplatit žalovanému příslušenství ve výši 20,65 % ročně z částky 1.219.867,20 Kč od 1.8.1998 do 3.3.2011 a ze zbývajících částky 655.182,90 od 4.3.2011 do zaplacení, dále příslušenství ve výši 20,65 % ročně z částky 660.457,50 Kč od 31.8.1998 do zaplacení a z částky 29.696,60 Kč ve výši 12 % ročně od 1.7.1999 do zaplacení.

Soud tuto změnu žaloby připustil usnesením č.j. 4 Cm 129/2007-455.

I v dalším podání žalovaný trval na tom, že desetinásobné snížení příslušenství bylo odrazem monopolistického chování žalobce, znovu argumentoval skutečnostmi tvrzenými v tomto řízení pokud jde o žalobcem stanovený minimální rozsah provolaných minut a na zcela nepřiměřený zisk, který dosahoval průměrný výnos žalobce z 1 minuty žalovaným vygenerovaného volání. Ostatně sám žalobce v řízení vedeném na základě žaloby žalobce proti žalovanému u ČTÚ požadoval příslušenství za plnění v roce 1999 úrok z prodlení ve výši 25 % p.a., nikoli 3,6 p.a. Žalobce teprve poté, když sám měl zaplatit úrok ve výši 0,1 společnosti ALFACALL, spol. s r.o., přistoupil ke sjednání dodatku s žalovaným. Žalobce žalovaného jako neomezený monopolista k uzavření dodatku donutil, žalovaný neměl jinou možnost než na toto přistoupit, pokud chtěl nadále podnikat ve svém oboru. Poukázal na svou argumentaci v řízení vedeném u zdejšího soudu o jeho vzájemném návrhu, konkrétně že žalobce prokazatelně porušoval zákony a choval se jako neomezený monopolista, poukázal dále na argumentaci soudu v rozsudku 4 Cm 129/2007-258 ze dne 20.3.2009, kde soud konstatoval neplatnost právního úkonu ve smyslu ust. § 39 obč. zák., konkrétně pak, že neplatnost pro rozpor s právními předpisy dopadá nejen na rozpor s obč. zák., ale se všemi předpisy kogentní povahy, vyložil ust. § 11 zákona o ochraně hospodářské soutěže dospěl k závěru, že žalobce zneužil svého dominantního postavení na trhu, čímž porušil ust. § 11 písm. a) cit. zák., dle kterého zneužitím dominantního postavení přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu - a právě toto soud shledal ve smlouvě s jiným účastníkem trhu - tedy žalovaným - v té části smlouvy, kde byl ujednaný minimální počet využitých minut ze strany žalovaného. Soud pak uzavřel, že v této části je smlouva neplatná. Žalovaný odkazuje na opatření ČTÚ: č. OÚ-7/2000, ze kterého se podává, že žalovaný měl ještě v roce 2000 podíl na relevantním trhu: 99,74 %. Žalobce svévolně určoval obsah smluv i jejich dodatků a tím i svůj nepřiměřený zisk. Náklady a obchodní rizika nesl žalovaný. Žalovaný si za dané situace nemohl najít jiného smluvního partnera, který v té době neexistoval. Pokud by žalovaný nepřistoupil na podmínky diktované žalobcem, mohl by mu žalobce kupříkladu pod záminkou přetížení sítě znemožnit přístup k jeho telekomunikačním sítím. Žalovanému tak nezbylo než přistoupit na diktát žalobce a podepsat Dodatek č. 4/98, podle kterého se zrušil čl. 16.1 Smlouvy 12/96, dle kterého byl smluvní úrok z prodlení stanoven ve výši 0,1 % denně a nahrazen novým bodem 16.1., podle kterého se stanovil úrok z prodlení ve výši 0,01 % za každý den prodlení. Tato sazba byla pro žalobce velmi výhodnou, a v obchodních vztazích v té době zcela neobvyklou, když úrok se pohyboval okolo 20 % p.a., jedná se tedy o nevyvážený postup žalobce a jako takový je právní úkon podle ust. § 39 obč. zák. neplatný, neboť zákonu odporuje, obchází jej a přičí se

dobrým mravům, nadto jde ve smyslu ust. § 265 obch. zák. ze strany žalobce nesporně o výkon práva, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku a nepožívá tedy právní ochrany.

Žalovaný navrhl, aby soud rozhodl tak, že je neplatný právní úkon, kterým se v Dodatku 4/98 stanoví úrok z prodlení ve výši 0,01 % denně a v platnosti zůstává původní čl. 16.1. Smlouvy č. 12/96 ze dne 28.6.1996.

Soud tuto poslední změnu vzájemné žaloby připustil usnesením č.j. 4 Cm 129/2007-519.

Žalovaný konečně tvrdil, že částku 1.345.337,-- Kč kterou mu žalobce měl uhradit, ale neuhradil (uhradil pouze 564.684,30 Kč) drží žalobce bez právního důvodu. Žalobce sice uhradil tuto částku na účet exekutora, ale rozsudky MS v Praze 34 Cm 114/2000-531 a VS v Praze 4 Cmo 163/2009-573 (ze kterých žalobce svůj nárok na tuto částku odvozuje) byly rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR ze dne 23.11.2011 zrušeny a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce namítl, že úrok z prodlení byl sjednán, původně ve výši 0,1 % p.a., dodatkem ke smlouvě 12/96 pak došlo ke změně výše úroku z prodlení na 0,01 % denně. Nesouhlasí s tím, že sazba byla změněna jednostranně, zdůraznil, že se jednalo o smluvní ujednání dvou subjektů, dodatek byl uzavřen mezi podnikateli v režimu smluvní autonomie. Žalovaným tvrzené monopolistické chování žalobce při sjednání tohoto dodatku je žalovaným sice tvrzeno, ale nebyla tvrzena ani prokázána příčinná souvislost mezi tímto chováním a uzavřením dodatku, ostatně nižší sazba platila pro prodlení obou účastníků.

Dále žalobce uplatnil námitku promlčení pokud jde o část nároku žalobce v rozšíření vzájemné žaloby na úrok z prodlení ve výši 0,1 % denně, což je 36,5 % ročně. Původně se žalovaný domáhal 26 % z částky 1.219.867,20 a dále 23 % z částky 660.457,50 Kč - tedy dvojnásobku diskontní sazby, což mu bylo soudem prvního stupně přiznáno, nicméně rozsudkem Vrchního soudu v Praze bylo toto rozhodnutí zrušeno. V dalším řízení požadoval žalovaný z částky 1.219.867,20: 20,65 %, nyní 36,5 %, totéž z částky 660.457,50 Kč. Bez ohledu na další argumentaci uplatnil žalobce námitku promlčení oproti úroku z prodlení v rozsahu 10,5 % z částky 1.219.867,20 Kč (36,5 - 26) úroku z prodlení v rozsahu 13,5 % (36,5 - 23), neboť tyto nároky byly uplatněny až podáním ze dne 3.7.2013.

K námitce žalovaného o částečném neuhrazení pohledávky uvedl žalobce, že mu nezbylo, než tuto uhradit k rukám exekutora. Učinil nesporným tvrzení žalovaného o zrušení obou rozhodnutí, ze kterých vyplývá nárok žalobce a posléze tedy exekuční titul a uvedl, že žalobce navrhl zastavení exekuce, nicméně řízení o tomto návrhu dosud nebylo skončeno. Trval na to, že ke dni 3.3.2011 uhradil žalobce jednak přímou platbou na účet žalovaného, jednak platbou na účet exekutora všechny složky jistiny pravomocně přisouzené v tomto sporu.

Soud se napřed postupem dle ust. § 120 odst. 3 o.s.ř. zabýval v souladu se závěry Vrchního soudu v Praze zjišťováním průměrné výše úrokových sazeb a zjistil dotazem u níže

uvedených bank výši úroků v době uzavřené smlouvy č. Smlouvy č. 12/96 ze dne 28.6.1996, Dodatku č. 4 k této smlouvě ze dne a smlouvy č. 33/99.

Pokud jde o úrokové sazby, zjistil soud:

- ze sdělení **Komerční banky, a.s.**, že od roku 1995 nezveřejňuje úrokové sazby z úvěrů a odkázala na statistiku ČNB,
- ze sdělení **UniCredit Bank Czech Republic, a.s.** průměrné sazby na úvěry v období: 6/1996: 14,18 %, 1/1998: 18,68 %, 2/1999: 10,24 %,
- ze sdělení **České spořitelny, a.s.** úrokové sazby od 1.7.1995 - 30.6.1996: krátkodobé (do 1 roku): 10,5 - 14,0, střednědobé (do 4 let): 11,5 - 15,0, dlouhodobé (do 6 let): 12,5 - 16,0, v období od 5.1.1998 - 21.1.1998: krátkodobé (do 1 roku): 17,5 - 19,0, střednědobé (do 4 let): 17,9 - 19,5, dlouhodobé (do 6 let): 18,2 - 20,0, v období od 1.2.1999 - 25.3.1999: krátkodobé (do 1 roku): 11,3, střednědobé (do 4 let): 11,7,5 - 15,0, dlouhodobé (do 6 let): 12.
- ze sdělení **Československé obchodní banky, a.s.** rozpětí obvyklých úrokových sazeb z poskytnutých úvěrů: rok 1996, měsíc červen: krátkodobé úvěry: 11,80 - 15,80, střednědobé úvěry: 12,5 - 15,60, dlouhodobé úvěry: -, rok 1998, měsíc leden: krátkodobé úvěry: 16,50 - 20,50, střednědobé úvěry: 15,80 - 19,00, dlouhodobé úvěry: 15,75 - 20,10, rok 1999, měsíc únor: krátkodobé úvěry: 9,60 - 13,60, střednědobé úvěry: 9,65 - 13,20, dlouhodobé úvěry: 9,70 - 15,40,
- ze sdělení **Raiffeisenbank a.s.** že úrokové sazby se pohybovaly v rozmezí 4 - 12 % dle typu úvěru, jeho případné splatnosti a rizikovosti klienta
- ze sdělení **České národní banky**, že úrokové sazby z nově čerpaných úvěrů jsou stanoveny pro období jednoho měsíce a za celou bankovní soustavu ČR. **Z připojené tabulky** se podává výše úrokové sazby v období 31.5.1996 - 30.6.1996: 13,11 %, v období 31.1.1997 - 31.1.1998: 16,87 %, v období 31.1.2000 - 28.2.1999: 10,76 %.

Dále soud zopakoval důkazy provedené v předchozím řízení před soudem prvního stupně, a to: **Smlouvu č. 12/96**, konkrétně bod 16.1. - Sankce, **Dodatek č. 4 k této smlouvě**, konkrétně bod 16.4. - zde jako ujednání č. 7, **smlouvu č. 33/99**, konkrétně bod 16.1.

Účastníci učinili nesporným, že žádná další ujednání týkající se úroku z prodlení mezi nimi uzavřena nebyla.

K důkazu soud dále provedl znovu daňové doklady - **faktury č. 98018, 99003 a 98025**. Z těchto důkazů soud zjistil splatnost takto: faktura 98025: 31.7.1998, faktura č. 98018: 30.8.1998, faktura č. 99003: 30.6.1999.

Podle ust. § 340 obch. zák. ve znění účinném do 31.12.2000 dlužník je povinen závazek splnit v době stanovené ve smlouvě.

Podle ust. § 365 obch. zák. ve znění účinném do 31.12.2000 dlužník je v prodlení, jestliže nesplní řádně a včas svůj závazek, a to až do doby poskytnutí řádného plnění nebo do doby, kdy závazek zanikne jiným způsobem. Dlužník však není v prodlení, pokud nemůže plnit svůj závazek v důsledku prodlení věřitele.

Podle ust. 369 ve znění účinném do 31.12.2000 je-li dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není smluvně stanovena sazba úroků z prodlení, je dlužník povinen platit z nezaplacené částky úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak o 1 % vyšší, než činí úroková sazba určená obdobně podle § 502.

Podle ust. § 502 odst. 1 obč. zák. ve znění účinném do 31.12.2000 od doby poskytnutí peněžních prostředků je dlužník povinen platit z nich úroky ve sjednané výši, jinak v nejvyšší přípustné výši stanovené zákonem nebo na základě zákona. Nejsou-li takto úroky stanoveny, je dlužník povinen platit obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla dlužníka v době uzavření smlouvy. Jestliže strany sjednají úroky vyšší než přípustné podle zákona nebo na základě zákona, je dlužník povinen platit úroky ve výši nejvýše přípustné.

Žalobce je v prodlení s úhradou peněžitých závazků, vyúčtovaných fakturami shora uvedenými. Prodlení s úhradou peněžitého závazku vyúčtovaného fakturou 98025 počíná ode dne 1.8.1998 (den následující po splatnosti - 31.7.1998,), fakturou č. 98018 počíná ode dne 31.8.1998 (splatnost: 30.8.1998), a fakturou č. 99003 počíná dne 1.7.1999 (splatnost: 30.6.1999).

Počátek prodlení žalobce s úhradou uvedl žalovaný v návrhu správně.

Dále se soud zabýval výší úroku z prodlení. K tomuto provedl důkazy Dohodou o narovnání, Smlouvou o postoupení pohledávek, Vyrozuměním o zahájení správního řízení, zprávou UniCredit Bank vyžádanou žalovaným, Vyrozuměním o zahájení správního řízení dne 14.1.2004, výpisem z účtu žalovaného u UniCredit Bank, Rozhodnutím ÚHOS ze dne 6.1.2012, Telekomunikačním věstníkem ze dne 1.11.2000, exekučním příkazem číslo jednací 131 EX 1390/10-31, faxem žalovaného - odpovědí na návrh nových obchodních podmínek zaslaných žalobcem, a dopisy žalobce ze dne 30.6.1998 a 26.6.1999, které jsou průvodními dopisy k navrženému znění smluv mezi účastníky, výpisem plateb z elektronického účetnictví žalobce u CITIBANK ze dne 3.3.2011 a detailem platby žalobce na účet exekutorského úřadu ze dne 3.3.2011.

Soud prvního stupně v původním rozhodnutí o výši úroku z prodlení rozhodl nesprávně, neboť bez dalšího řádného zjištění skutkového stavu akceptoval návrh žalovaného, který odvodil výši úroku z prodlení z diskontní sazby dle předpisů práva občanského upravujících úrok z prodlení, v čemž soud pochybil zcela zásadně, neboť takto zákon úrok z prodlení v době splatnosti faktur č. 98018, 99003 a 98025 neupravoval, tím méně v době uzavření smluv mezi účastníky.

V dalším řízení před soudem prvního stupně však vyšlo najevo, že postup soudu prvního stupně byl chybný i v tom, že z provedeného dokazování nesprávně zhodnotil zjištěné skutečnosti. Jakkoli soud v řízení k důkazu provedl Smlouvu č. 12/96, Dodatek č. 4/98 a Smlouvu č. 33/99, pominul zjištění, že v obou smlouvách i v dodatku je obsaženo ujednání o úroku z prodlení.

Pokud jde o výši úroku z prodlení, vyplynulo z důkazu platným zněním smlouvy č. 12/96 ve znění dodatku č. 4, že je sjednán ve výši 0,01 % za každý den prodlení, a shodně je výše úroku z prodlení upravena i ve smlouvě č. 33/99, což činí 3,65 % p.a.

V původním znění smlouvy č. 12/96 je obsaženo ujednání o výši úroku z prodlení ve výši 0,1 % denně, tedy 36 % p.a.

Žalobce se domáhal u pohledávky z faktury č. 98025 a 98018 úroku z prodlení ve výši 0,1 % denně (36,5 % ročně). Těmito fakturami bylo vyúčtování prodlení s úhradou závazků splatných dne 31.7.1998 (faktura č. 98025) a dne 30.8.1998 (faktura č. 98018).

V okamžiku vzniku prodlení žalovaného s úhradou těchto dvou faktur bylo účinné ujednání účastníků o úroku z prodlení ve výši 0,01 % denně, neboť Dodatek č. 1 nabyl účinnosti dnem 16.1.1998.

Soud se zabýval tvrzením žalovaného o neplatnosti tohoto dodatku pokud jde o výši úroku z prodlení, neboť žalovaný tuto namítl a navrhl, aby se výše úroku z prodlení odvíjela od původního ujednání, které bylo tímto dodatkem změněno.

Podle ust. § 39 obč. zák. neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu, nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům.

Žalovaný dovozuje neplatnost z toho, že jej žalobce k uzavření dodatku donutil, neboť kdyby žalovaný na žalobcem diktované podmínky nepřistoupil, mohl mu žalobce bez dalšího pod nějakou záminkou odeprít přístup do sítě a tedy znemožnit podnikání. Soud nemá pochybnosti o tom, že v době vzniku nároku žalovaného měl žalobce na telekomunikačním trhu dominantní postavení. Jednak je toto soudu z jeho činnosti známo, jednak lze poukázat na závěry rozhodnutí ÚHOS, které žalovaný ve svých obsáhlých vyjádřeních rozebírá. Tato skutečnost ale neimplikuje, že jakékoli ujednání ve smlouvě je neplatné. Tento závěr by musel nutně vést k dalším závěrům, totiž že účastníci plnili navzájem ze smluv od počátku neplatných. Potom by ovšem právním titulem nároku žalovaného nemohl být nárok na zaplacení plnění poskytnutého dle smlouvy (což bylo předmětem vzájemné žaloby), ale nárok z vydání bezdůvodného bohatství. Splatnost tohoto nároku by nevznikla dnem splatnosti faktur, ale dnem výzvy k vydání bezdůvodného obohacení.

Soud tuto úvahu uvádí nikoli proto, že by shledal neplatnost smluv (pak by nárok žalovaného na úrok z prodlení s úhradou závazků vyúčtovaných shora uvedenými fakturami bez dalšího zamítl), ale pro úvod do dalšího odůvodnění.

Co se výše úroků z prodlení týká, pak obchodní zákoník vychází z principu smluvní volnosti a ponechává jejich určení především dohodě účastníků daného závazkového vztahu. Možná výše sjednaných úroků není předem nijak limitována. Zejména nelze dospět k závěru, že musí odpovídat výši zákonných úroků z prodlení či úroků z úvěrů, zákon s takovým omezením nepočítá a dispozitivní povaha ust. § 369 odst. 1 obč. umožňuje smluvním stranám upravit si vzájemný vztah tak, jak to odpovídá daným podmínkám a okolnostem rozhodným při uzavření smlouvy, tedy odchýlně od podmínek stanovených zákonem. Nikoli však zcela libovolně. Dohoda o výši úroků z prodlení nesmí být v rozporu s dobrými mravy,

čímž je míněna zejména nepřiměřená výše, což musí být ovšem zkoumáno v každém konkrétním případě zvlášť.

Především soud zdůrazňuje, že ujednání o výši úroků z prodlení působí oběma směry - tedy na prodlení žalobce i žalovaného. V žalobě projednávané u zdejšího soudu pod sp. zn. 40 Cm 47/2002 (proti tomuto nároku žalobce podal žalovaný vzájemný návrh) se žalobce domáhal úroku z prodlení právě ve výši 0,01 % denně, tedy ve výši sjednané oběma smlouvami.

Nelze shledat zneužití dominantního postavení na trhu a tedy neplatnost právního úkonu podle ust. § 11 odst. 1 zák. č. 143/2001 Sb., když ujednání o výši úroku z prodlení nenaplnuje žádnou ze dne uvedených skutkových podstat, ani toto nelze analogicky k některé z nich přiřadit. Postavení účastníků pokud jde o úrok z prodlení je zcela rovné, oba účastníci smlouvy jsou zavázáni tento úrok z prodlení platit, žalobce nijak zvýhodněn není. Nelze tedy posoudit toto ujednání v rozporu s dobrými mravy.

K ujednání o výši úroku z prodlení ve výši 0,01 % denně přistoupili účastníci i v další smlouvě, tedy ve smlouvě číslo 33/99.

Žalovaný prokazoval své tvrzení o monopolistickém chování žalobce důkazy **Dohodou o narovnání** uzavřenou na straně jedné společností ČESKÝ TELECOM, a.s. a na straně druhé neznámým účastníkem (v listině je jméno začerněno, stejně jako datum uzavření) a Smlouvou o postoupení pohledávek mezi ALFACALL, spol. s r.o. a Podnikem speciálních služeb. Z těchto důkazů soud zjistil, že pohledávka blíže neurčeného subjektu za žalobcem měla příslušenství ve výši 0,1%, a takto stanovená pohledávka byla postoupena na společnost Podnikem speciálních služeb. Pokud se jedná o pohledávku ALFACALL, spol. s r.o., jak tvrdí žalobce (z důkazu Dohodou o narovnání toto pro neidentifikovatelnost subjektu zjistit nelze), pak tyto důkazy prokazují pouze to, že bylo sjednáno příslušenství v této výši. Žalovaný dovozuje, že žalobce se obával svého vlastního sankcionování takto vysokým úrokem z prodlení i v dalších případech, a proto donutil žalovaného k podpisu dodatku ke smlouvě 12/96. Je však zjevné, že tímto úkonem snížil žalobce výši úroku z prodlení nejen pro sebe, ale i pro své potenciální dlužníky. Zneužitím dominantního postavení na trhu by byla situace, kdy by žalobce stanovil úrok z prodlení ve výši 0,1% pro své pohledávky za svými dlužníky a úrok z prodlení ve výši 0,01 % pro pohledávky svých věřitelů za ním. Zde by bylo jasné porušení ust. § 11 odst. 1 písm. a) zák. č. 143/2001 Sb., dle kterého zneužívání dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů je zakázáno. Zneužitím dominantního postavení je zejména (a) přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění. Plnění pokud jde o úrok z prodlení je přiměřené, neboť je zcela shodné u obou účastníků. Žalovaný napadá neplatnost tohoto ujednání pouze u žalobce, ačkoli i u něj lze shledat jednoznačný nepoměr oproti zákonným úrokům prodlení - což byl jeden z argumentů žalovaného o neplatnosti tohoto ujednání. Soud má za to, že žalovaný se nijak nevzpíral snížení výše úroků z prodlení u svých případných pohledávek z obou smluv, alespoň nic takového v řízení žalobce netvrdil. O nepřipustné zvýhodnění jedné ze smluvních stran s dominantním postavením na trhu, tedy nepřiměřené podmínky se tedy nejedná.



Skutečnost, že žalobce měl 99,74 % podíl na trhu se podává z důkazu Telekomunikačním věstníkem. Jak soud shora uvedl, o tomto pochyb není a soudu je to známo z jeho činnosti. Žalovaným citovaná a doložená rozhodnutí ÚHOS se však zabývají monopolním chováním žalovaného na poli stanovení cen pro své smluvní partnery a vnucením závazku provolat každý měsíc určitý počet volných minut. Takové chování je bezesporu v rozporu se zákonem, konkrétně ust. § 11 odst. 1 písm. a) zák. č. 143/2001 Sb., a jako takové bylo i zdejším soudem v souzené věci shledáno, což dalo základ pro nárok žalovaného na zaplacení plnění přijatého žalobcem právě za neprovolané volné minuty, když toto ujednání soud posoudil jako neplatné pro rozpor s ust. § 39 obč. zák. Jako chování v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. a) zák. č. 143/2001 Sb. však nelze posoudit ujednání účastníků o snížení úroků z prodlení a v další smlouvě o stanovení výše úroků z prodlení v nižší než zákonné výši, a to pro oba účastníky.

Z žalovaným doložených důkazů průvodními dopisy k zaslání nových smluv ze dne 30.6.1998 a 26.2.1999 lze zjistit, že žalobce předkládá smlouvy s tím, že tyto může žalovaný podepsat v případě zájmu. Žalovaný odpověděl faxem, ze kterého se podává údiv žalovaného nad podporou šíření pornografie žalobcem vzhledem k rozdílnému stanovení cen pro provozovatele těchto služeb oproti službám teleinformačním, a dále nesouhlas se stanovením limitu 50 000 minut za měsíc. O výši úroku z prodlení se faxové sdělení nezmiňuje. Žalovaný neprokázal těmito důkazy, že brojil proti snížení úroku z prodlení, nesouhlas výslovně projevil s nastavením finančních podmínek a s limitem provolaných minut. Tento nárok však již není předmětem tohoto řízení.

Soud uzavírá, že z dominantního postavení žalovaného na trhu nelze bez dalšího dovozovat neplatnost veškerých smluvních ujednání, jejichž účastníkem byl, tedy ani ujednání Dodatku 4/98 o změně úroku z prodlení. Neplatnost ujednání o výši úroku z prodlení soud neshledal. Žalovanému tak lze přiznat u nároků podřízených smlouvě č. 12/98 úrok z prodlení ve výši 0,01 % denně, jak je stanoveno dodatkem č. 4, a ve zbytku nároku, tedy 0,09 % nezbylo soudu než žalobu zamítnout.

Vzhledem k tomu, že z provedeného dokazování vyšlo najevo, že smlouva č. 33/99 obsahuje rovněž sjednaný úrok z prodlení ve výši 0,01 % denně, rozhodl soud stejně jako v předchozím případě. Žalovaný navrhl přiznat úrok ve výši 12 % p.a. Nárok však činí 3,65 % p.a., v této výši byl přiznán a co do zbytku (8,35 % p.a.) zamítnut.

V řízení vzal soud za prokázané z důkazu výpisem z účtu žalovaného, že dne 3.3.2011 zaplatil žalobce žalovanému částku 564.684,30 Kč. Na jistinu měl dle pravomocného rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 4 Cm 129/2007-258 celkem 1.910.021,30 Kč. Žalobce uhradil zbylou částku na základě exekučního příkazu č.j. 131 EX 1390/10-31 ze dne 14.2.2011, z něhož se podává příkaz k provedení exekuce přikázáním pohledávky povinného: žalovaný vůči svému dlužníkovi: žalobce tak, jak byla přiznána rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 99/2010 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Cm 129/2007. Jednalo se po pohledávku žalovaného, kterou měl zaplatit žalobce a přisouzena mu byla právě v tomto řízení.

Podle ust. § 59 odst. 1 písm. b) zák. č. 120/2001 Sb. (exekuční řád) exekuci ukládající zaplacení peněžité částky lze provést přikázáním pohledávky.

Podle ust. § 314a odst. 1 o.s.ř. výkon rozhodnutí se provede tak, že dlužník povinného po právní moci usnesení o nařízení výkonu vyplatí oprávněnému pohledávku v rozsahu, v jakém byla nařízením výkonu postižena.

Podle ust. § 314a odst. 1 o.s.ř. dlužník povinného vyplatí pohledávku, jestliže je již splatná, oprávněnému v den, který následuje po doručení vyrozumění podle § 314; není-li pohledávka povinného v tento den dosud splatná, vyplatí ji oprávněnému, jakmile se stane splatnou.

Podle ust. § 314a odst. 1 o.s.ř. výplatou oprávněnému se zproští dlužník povinného v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči povinnému.

Exekučním příkazem bylo žalobci jako dlužníkovi uloženo zaplatit pohledávku nikoli oprávněnému - žalovanému, ale na účet exekutora, specifikovaný v exekučním příkazu. Splněním povinnosti uložené exekučním příkazem se žalobce zprostil povinnosti uhradit pohledávku žalovanému a žalovaný od tohoto plnění nárok na úrok z prodlení nemá. Tato situace již byla judikována rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR v rozhodnutí 2 Cdo 3594/2007 takto: „Věřitel nemá právo na úroky z prodlení ze zaplacené částky od okamžiku, kdy dlužník dluh zaplatil v rámci exekučního řízení do rukou soudního exekutora. Platba exekutorovi provedená v rámci nařízené exekuce je plněním vymáhané pohledávky, neboť exekutor přijímá plnění jako osoba oprávněná plnění jménem věřitele přijmout. Zaplacením dluhu dlužníkem na účet exekutora dluh dlužníka vůči věřiteli zaniká a že případné prodlení exekutora s předáním vymožené částky oprávněnému je pak věcí vnitřního vztahu mezi nimi (tj. mezi exekutorem a oprávněným), nemůže však jít jakkoliv k tíži povinného, který dluh splnil“. Jakkoli tento judikát hovoří o peněžitém plnění, lze závěr vztáhnout i na příkázání pohledávky. I zde dlužník zaplatil pohledávku namísto věřiteli exekutorovi.

Mezi účastníky je nesporné, že exekuční titul, tedy rozsudek 34 Cm 114/2000-531 a rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 4 Cmo 163/2009-573 byly zrušeny. Sám žalobce uvedl, že podal návrh na zastavení exekuce. Exekuční titul tedy zanikl. Předtím však žalobce podle exekučního příkazu plnil, rovněž - jako žalovanému - dne 3.3.2011, ovšem na účet dle exekučního příkazu (***důkaz výpisem z elektronického bankovníctví žalovaného u CITIBANK***), k čemuž byl povinen, jak je shora odůvodněno. Za této situace nelze po žalobci požadovat, aby na základě jednoho právního titulu plnil dvakrát. Plnění žalobcem jak rukám exekutora na základě exekučního příkazu bylo uskutečněno jako jediné možné, jak se podává i ze shora uvedeného rozhodnutí. Plnil-li žalobce takto exekutorovi, nemůže být vůči žalovanému v prodlení a nemohou mu tedy být přiznány úroky z prodlení s úhradou jistiny nezaplacené přímo na účet žalovaného, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

Soud doplňuje, že se s námitkou promlčení vznesenou žalovaným neztotožňuje. S ohledem na ust. § 404 není právo žalovaného na jistinu promlčeno, a není-li promlčeno právo na jistinu, nemůže být promlčeno ani právo na příslušenství. Pokud žalobce se souhlasem soudu změnil žalobu co do příslušenství tak, že nárok na úrok z prodlení rozšířil, nelze tento "přesah" oproti původně žalobou uplatněnému nároku posoudit jako promlčený, když nárok na zaplacení pohledávky nezanikl. V ostatním soud odkazuje na odůvodnění rozsudku.

O nákladech řízení rozhodl soud dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., tedy dle zásady úspěchu ve věci. Ve věci vzájemného návrhu byl zcela úspěšný žalovaný co do jistiny - výše peněžitého plnění, která je dle ust. § 8 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. tarifní hodnotou právní služby. Při tarifní hodnotě 1.910.021,30 Kč činí odměna za jeden úkon právní služby 15.980,-- Kč. Žalovaný byl zastoupen v odvolacím řízení, v řízení o dovolání a v dalším řízení před soudem prvního stupně.

V odvolacím řízení vykonal zástupce žalovaného 5 úkonů právní služby, a to: převzetí věci, vyjádření k odvolání žalobce ze dne 24.11.2010, účast na jednání odvolacího soudu dne 8.12.2010, písemné podání odvolacímu soudu ze dne 5.1.2011 a účast u jednání odvolacího soudu dne 17.1.2011.

Za úkon - písemné podání: odvolání proti usnesení Městského soudu v Praze č.j. 129/2007-291, náleží náhrada ve výši jedné poloviny podle ust. § 11 odst. 2 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. Soud doplňuje, že tento úkon byl samostatný, nevztahoval se k odvolacímu řízení vedeném o odvolání žalobce do rozsudku soudu prvního stupně.

V řízení o dovolání vykonal zástupce žalovaného jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu – dovolání, náleží tedy opět náhrada ve výši jedné poloviny podle ust. § 11 odst. 2 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. Žalobce vynaložil 5.000,-- Kč na soudní poplatek. (soud doplňuje, že rozhodl o vrácení soudního poplatku, a to samostatným usnesením).

V dalším řízení před soudem prvního stupně vykonal zástupce žalovaného 8 úkonů právní služby, a to 5 x písemné podání soudu ze dne 20.4.2011, 16.4.2012, 10.5.2012, 29.5.2012 a 3.7.2013 a 3 x účast u jednání soudu dne 27.4.2012, 30.5.2012 a 17.7.2013.

Zástupce žalovaného má dále nárok na paušální náhradu výdajů dle ust. § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 300,-- Kč za celkem 15 úkonů právní služby.

Celkové náklady řízení bez vyčíslení DPH činí 245.710,-- Kč.

Výrok o náhradě nákladů řízení k rukám zástupce žalovaného je odůvodněn ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

Výrok IV. tohoto rozsudku vyplývá ze závazného právního názoru Vrchního soudu v Praze vysloveného v rozsudku č.j. 3 Cmo 99/2010-343, kterým byl zrušen výrok I. usnesení Městského soudu v Praze č.j. 4 Cm 129/2007-291 ze dne 13.7.2009. Tímto usnesením rozhodl soud tak, že se zamítá návrh žalovaného na doplnění výroku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20.3.2009, č.j. 4 Cm 129/2007-258 (výrok I.) a o uložení povinnosti žalovanému nahradit žalobci náklady řízení ve výši 249.507,30 Kč (výrok II.).

Proti tomuto usnesení v obou výrocích podal žalovaný odvolání, o kterém rozhodl Vrchní soud v Praze rozsudkem č.j. 3 Cmo 99/2010-343 tak, že ve výroku I. bylo usnesení soudu prvního stupně potvrzeno, ve výroku II. zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Pokud jde o náklady řízení, upozornil odvolací soud na to, že jednak při vykonání pouze jednoho úkonu se paušální odměna krátí o 50 %, ale především že jde o rozhodnutí nikoli ve věci, ale o rozhodnutí procesní. Soud prvního stupně tak pochybil, že stanovil paušální odměnu z požadovaných částek, ačkoli se její výše měla řídit ust. § 14 odst. 3 vyhl. č. 484/2000 Sb.

Ust. § 14 odst. 3 vyhl. č. 484/2000 Sb. znělo takto: Je-li předmětem odvolacího řízení pouze rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, o lhůtě k plnění, o předběžné vykonatelnosti, o příslušenství pohledávky nebo rozhodnutí procesní povahy, činí sazba odměny 1.000,-- Kč. Vyhl. č. 484/2000 Sb. však byla zrušena, odměny advokáta je nutno stanovit dle vyhl.č. 177/1996 Sb., a to i pro řízení zahájená před zrušením vyhl.č. 484/2000 Sb.

Vyhl. č. 177/1996 Sb. nemá ustanovení odpovídajícímu ust. § 14 vyhl. č. 484/2000 Sb. Soud postupoval podle ust. § 11 odst. 2 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb., dle kterého mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny náleží za každý z těchto úkonů právní služby (c) odvolání proti rozhodnutí, pokud nejde o rozhodnutí ve věci samé, a vyjádření k takovému odvolání.

Nárok na náhradu nákladů řízení má žalobce, a to podle zásady úspěchu ve věci, když žalovaný s návrhem na vydání doplňujícího rozsudku úspěšný nebyl. Při tarifní hodnotě 8.603.254,70 Kč (= částka, která byla předmětem návrhu žalovaného na vydání doplňujícího usnesení) činí sazba mimosmluvní odměny podle § 7) 6. cit. vyhl. 42.740,-- Kč, z čehož jedna polovina činí 21.370,-- Kč. Dále tvoří náklady řízení vynaložené žalobcem paušální náhrada za jeden úkon právní služby (vyjádření k návrhu na vydání doplňujícího usnesení) ve výši 300,-- Kč dle ust. § 13 odst. 4 cit. vyhl. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce doložil, že je registrován jako plátce DPH, přiznal soud náhradu nákladů řízení včetně 21 % DPH dle ust. § 137 odst. 3 písm. a) o.s.ř. ve výši 4.550,70 Kč

Celkové náklady řízení s vyčíslením DPH činí 26.220,70 Kč, výrok o náhradě nákladů řízení k rukám zástupce žalobce je odůvodněn ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

Výrok o náhradě nákladů řízení k rukám zástupce žalobce je odůvodněn ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

**Poučení:** Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

V Praze dne 17. července 2013

JUDr. Lenka Dolejšová, v.r.  
samosoudce

Za správnost vyhotovení:  
Monika Staňková